

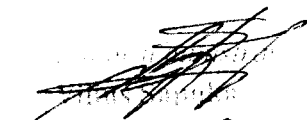
DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS INFORMUOTIESIEMS INVESTUOTOJAMS SKIRTŲ KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ
ĮSTATYMO NR. XII-376 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymu, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai į pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
LR Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 24 d. išvada	<p>2. Įstatymo projekte nustatyta, kad priežiūros institucija turi teisę sustabdyti išduotos licencijos galiojimą (7 str. 1 d), panaikinti licencijos galiojimą (7 str. 2 d.), nurodyti valdymo įmonei pakeisti depozitoriumą (40 str. 3 d.) ir kita. Šios dispozityvios nuostatos suponuoja tai, kad net tais atvejais, kai būtų įstatymuose nustatyti licencijos galiojimo sustabdymo, panaikinimo ar kitų veiksmų atlikimo pagrindai, licencijos galiojimas galėtų būti nestabdomas, nenaikinamas, neatliekami kiti veiksmai, tačiau Įstatymo projektas nenustato diskrecijos teisės įgyvendinimo kriterijų, kurie užtikrintų skaidrumą ir asmenų lygiateisiškumą. Atsižvelgdami į tai, siūlome nustatyti šiuos kriterijus arba nuostatas formuluoti imperatyviai (pvz., „sustabdo“, „panaikina“ ir kita).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kolektyvinio investavimo rinka yra labai įvairiapusė, sudėtinga, nuolat kintanti, egzistuoja didelė joje dalyvaujančių subjektų įvairovė, todėl ir jos priežiūros procesas yra sudėtingas, reikalaujantis aprėpti daugybę šios rinkos veikimo aspektų, įvertinti įvairius rinką veikiančius veiksnius, konkrečias situacijas, ypač kai sprendžiama dėl subjektų licencijavimo, veiklos kontrolės klausimų, tarp jų ir licencijos panaikinimo, jos galiojimo sustabdymo, nurodymo pakeisti depozitoriumą ar pan.</p> <p>Nustačius bendru atveju imperatyvą tiek licencijos galiojimo panaikinimui, tiek jos galiojimo sustabdymui, neliktų lankstumo, kuris priežiūros institucijai sudaro galimybes kiekvieną atvejį įvertinti individualiai ir, prireikus, tam tikrais atvejais (atsižvelgus į aplinkybių visumą) taikyti mažiau griežtą priemonę. Kartu svarbu pažymėti, kad mažiau griežtos priemonės tam tikrais atvejais leistų geriau apsaugoti ir investuotojų interesus, kurie galėtų būti pažeisti, jei licencija būtų naikinama ar jos galiojimas stabdomas. Kita vertus, įstatymo projektas nenumato priežiūros institucijos diskrecijos spręsti dėl licencijos galiojimo panaikinimo esant rimtiems pažeidimams (licencija gauta pateikus melagingą informaciją, padaryti šiurkštūs pažeidimai, laiku nepašalinti pažeidimai ir t.t.).</p> <p>Tuo pačiu pastebėtina, kad įstatyme objektyviai nėra</p>

		<p>galimybės nustatyti visų galimų aplinkybių ir atvejų, kuomet būtų būtina pritaikyti griežčiausią sankciją – sustabdyti licencijos galiojimą ar ją panaikinti. Finansų rinkos nuolat keičiasi, vystosi, yra veikiamos daugelio ne tik vietinių, bet ir globalių veiksnių, todėl ir reguliavimas turėtų būti toks, kuris leistų prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos ir sudarytų galimybę imtis veiksmų greitai, o tuo pačiu būtų pakankamas susidariusiai situacijai spręsti taip, kad visuomenės interesai būtų apsaugoti geriausiai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, KIS ir jų valdytojų reguliavimas grindžiamas principais, o priežiūros institucijai svarbu palikti teisę minėtus sprendimus priimti įvertinus faktinių aplinkybių visumą.</p> <p>Priežiūros institucija dėl poveikio priemonių griežtumo kiekvienu atveju spręstų vadovaudamasi Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsniu, kuriame nustatyta priemonių taikymo ir sprendimo dėl jų priėmimo tvarka, įskaitant ir kriterijus, į kuriuos atsižvelgiama, sprendžiant, kokią poveikio priemonę taikyti, bei 43⁴ straipsniu, kuriame numatyta Lietuvos banko teisė netaikyti poveikio priemonių.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad priežiūros institucijos diskrecijos teisė dėl licencijos galiojimo panaikinimo įtvirtinta ir kituose įstatymuose, pvz. Finansinių priemonių rinkų įstatyme. Pvz., Finansų įstaigų įstatymo 10 str. nustato, kad privaloma atšaukti licenciją tik tokiais kritiniais atvejais: 1) licenciją gauta apgaulės būdu ar kitaip pažeidžiant įstatymus; 2) verčiamasi įstatymų draudžiama veikla. Kitais atvejais nustatoma teisė atšaukti licenciją.</p> <p>Kartu atkreipiame dėmesį į tai, kad Konstitucinis Teismas (pvz., 2013 m. gegužės 24 d., 2013 m. liepos 5 d. nutarimai) yra pažymėjęs, kad finansų srityje vykdoma ūkinė veikla, <i>inter alia</i> finansinių paslaugų teikimas, yra viena iš specifinių ūkinės veiklos rūšių; jai būdinga <i>inter alia</i> tai, kad ją vykdančios tiesiogiai daroma įtaka šalies finansų sistemai, kartu ir visam šalies ūkiui. Finansų sistemos stabilumas ir efektyvumas yra</p>
--	--	---

		<p>reikšmingas viešasis interesas, esminė rinkos veikimo sąlyga, lemianti šalies ūkio augimą. Todėl pagal Konstituciją, <i>inter alia</i> jos 46 straipsnio 3 dalį, įstatymų leidejas, reguliuodamas finansinę ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, turi nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad būtų užtikrintas šalyje veikiančios finansų sistemos saugumas, stabilumas ir patikimumas.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, ir siekdami, kad finansų rinkos priežiūrai vykdyti priežiūros institucija turėtų svarių ir pakankamų priemonių užtikrinant finansų sistemos saugumą, stabilumą ir patikimumą, manome, kad dėl tam tikrų licencijavimo ir veiklos vykdymo reikalavimų detalizavimo priežiūros institucijai turėtų būti suteikiama diskrecija, kuri yra būtina ir pateisinama minėtais viešųjų interesų apsaugos tikslais.</p> <p>Papildomai atkreipiame dėmesį, kad kilus pasaulinei finansų krizei, Europos Komisija pavedė <i>Jacques de Larosière</i> vadovaujamai aukšto lygio grupei išnagrinėti, kaip būtų galima sustiprinti finansų rinkos priežiūrą, kad piliečiai būtų geriau apsaugoti ir būtų atkurtas pasitikėjimas finansų sistema. Tarp visų J. de Larosière ataskaitoje pateiktų rekomendacijų, be taisyklių laikymosi, yra išskirta <u>būtinybė labiau pasikliauti priežiūros institucijų ekspertiniu vertinimu.</u></p> <p>Įžvalga ir strateginis priežiūros požiūris glūdi gebėjime įsitraukti į aukšto lygio skeptišką dialogą su finansų rinkos dalyvio valdyba ir vyresniąja vadovybe dėl finansų įstaigos rizikos apetito, adekvačios rizikos valdymo sistemos įtvirtinimo ir vyraujančios finansų įstaigos rizikos kultūros, siekiant išsiaiškinti veiklos trūkumus, silpnąsias vietas ir tobulintinas sritis tam, kad būtų galima imtis preventyvių veiksmų.</p> <p>Dėl 40 straipsnio 3 dalies – nurodymo pakeisti depozitoriumą: norime pažymėti, kad Lietuvoje situacija su depozitoriumais yra pakankamai sudėtinga. Praktiškai veikia vienas depozitoriumas. Tuo tarpu 2009/65/ES direktyva reikalauja, kad depozitoriumas būtų įsteigtas kolektyvinio investavimo</p>
--	--	---

		subjekto buveinės valstybėje narėje. Tad įrašydami prievolę priežiūros institucijai nurodyti valdymo įmonei pakeisti depozitoriumą 40 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais, galėtume sukurti situaciją, kad nebūtų kito depozitoriumo, į kurį galėtų būti pakeistas pirmasis depozitoriumas.
--	--	---

2018-09-26